

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De septima obligatione Ad exhortatiunculam faciendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

Pro Rusticis & Simplicioribus.

His ferè preces injungi debent, & quidem plerumque tales, quas statim eodem die festo, aut proximo perfolvere possunt. v. g. Rosarium, aut alius certus numerus precum, quem adierunt. Quandoque tamen expedit illis injungi, ut proximo mense, cum manè surgunt, recitent ter Pater & Ave, & suis labores simplici modo DEO offerant, noctu verò eandem iterum preces recitent, addantque hoc vel simile suspirium: Ah Domine, propitius esto mihi maximo peccatori. Ah Domine Jesu Redemptor mi, doleo ex corde, quòd te summum bonum tam graviter offenderim. Similes penitentiz preces etiam ancillis & servis imponi possunt, ita tamen, ut moneretur, ne nimis anxij sint, sed, si obliviscantur uno die, alio compensent.

DE SEPTIMA OBLIGATIONE
Ad exhortatiunculam faciendam.

Qu. I. An Confessarius obligatus sit ad exhortandum penitentem, ut vitia sua vitamque emendet? R. Et si per se non videatur obligatus ad hoc præstandum, non exiguum tamen fructum sperare poterit, si similem adhortationem, ubi commode poterit, prudenter & opportunè adhibeat, quod ut præstare queat, sequentia diligenter observet.

I. Homines religiosi, docti & valde graves, aut in magis dignitate constituti (præcipuè si viri sint) plerumque non sunt arguendi aut admonendi, cum prudenter supponi possit, quòd ipsi jam sciant officium suum, neque adeò magnum ex tali adhortatione fructum hausturi sint.

II. Etiam pueros & puellas non multum exhortari convenit, cum plerumque non intelligant doctrinas à Confessario datas; si verò severè arguantur, aut increpentur, facile deterreri se sinant à Confessione, unde non modicum illis detrimentum oriretur. Laudandi potiùs sunt, & admonendi breviter, ut pergant egregiè in bene cæptis, præcipuè autem ad hoc vel illo vitio, cui subjectos illos advertit, sedulo abstinere.

III. Etiam eos, qui frequenter confitentur, si multi penitentes adsint, plerumque sine adhortatione dimittet, si in

in pauci adessent, & personæ alioqui capaces forent, posset eos consiliis suis ad virtutem & maiorem perfectionem exstimulare, & promovere; quo tamen in negotio sedulo caveat, ne fructum bonæ sementis à sua potius industria, quam à Deo expectet; ne item nimis Zelosus sit, & Penitentes nimis urgeat, ut uno quasi volatu ad cûlmen perfectionis ascendant; conetur potius bonas cujusque propensiones cognoscere, & methodum bene vivendi cujusque conditioni, profectui, & viribus convenientem præscribat, præcipuè verò laboret, ut Penitentes ipsius assuescant omnia sua opera ad DEUM referre: omnia de manu ipsius acceptare, ejusque voluntati æquo animo acquiescere: ad B. Virginem in necessitatibus magnam fiducia confugere, & certis quotidie precibus eam venerari: examen conscientie quotidie facere: Sacramenta frequentare: Missam quotidie reverenter audire: Liberorum & Domesticorum sedulam curam gerere; hæc enim omnia, uti magis ab ipsis requirit DEUS, ita præ omnibus aliis supererogatoriis grata atque accepta eidem erunt.

IV. Qui jam contriti accedunt, animandi sunt potius quam increpandi, etiam si gravia peccata afferrent; quod idem etiam faciendum cum iis, qui pusillo sunt animo, maximè si prima vice ipsi Confessario confiteantur; sic enim paulatim amorem & benevolentiam sibi apud eos conciliabit, efficietque, ut suo tempore etiam acerbiorum, si eâ opus fuerit, medicinam libenter admittant.

V. Qui gravia peccata attulerunt, neque magna signa contritionis ostendunt, castigari quidem poterunt à Confessario, verum in hac castigatione sequentia observanda sunt. 1. Ut abstineat ab omnibus convitiis, & modis loquendi impatientiam & zelum indiscretum ac intempestivum potius, quam Christi mansuetudinem redolentibus, quales v.g. sunt, erue calceos, & ad diabolum descende &c. 2. Ut in ipsa castigatione & modo loquendi condolentiam & sinceram charitatem ostendat. 3. Ut, ubi paulò severius in vitia invehit, vinum increpationis vulneribus affudit, memor sit etiam oleum consolationis adjungere, magnamque se spem de ipso Penitente concepissee securæ emendationis ostendat; quæ verò hæcenus paulò acrius dicta sunt, non eò dicta esse, quod ipsius personam, sed quod peccata illius & vitia tanquam charitativus

Medieus odio habeat, & persequatur. 4. Ut, cum multa peccata exposita sunt, ad unum potissimum, quod ferè radix ceterorum, curam applicet, ejusque gravitatem bene ostendat. 5. Ut etiam se pro eo oraturum promittat, neque cessaturum, quousque DEUS illius misereatur, & insignem de vitiis victoriam ipsi concedat.

VI. Qui pauca peccata, mortalia tamen afferunt, plerumque non sunt sine adhortatione dimittendi, si quidem simplici homines & capaces talis instructionis, poterit autem occasio horum ex ipso Festo & tempore, quo confitentur, desumi.

VII. Rustici & ejusmodi homines, cum vix capaces altiorum motivorum & doctrinarum, plerumque tantum ad observationem mandatorum divinatorum, & fugam unius alterius vitij exhortandi, proque hac exhortatione non alia ferè motiva, quam ex damnis temporalibus aut æternis, quæ ex peccato oriuntur, & commodis, quæ ex observatione mandatorum reportantur, desumenda sunt.

Qu. 2. Quomodo practicè ista adhortationes faciendæ sūt?
R. 1. in genere loquendo tria observanda. 1. Ut brevitas in ne indignationem potius, quam alium bonum affectum & dispositionem excitent. 2. Ut apposite sint, id est, ad presentem Pœnitentis statum accommodatæ; ut enim publicæ conciones plerumque parùm fructuosæ sunt, nisi Auditoribus attemperentur; ita hæc quoque exhortationes, ut cum fructu fiant, tantò diligentius Pœnitenti aptandæ sunt, quanto melius est hoc ob cognitum illius interiorem statum præcavere. 3. Ut efficaces sint, id est, solida motiva contineant ad id, quod Confessarius intendit, & status Pœnitentis requirit, perscrutandum. R. 2. In specie loquendo, etsi suo modo Confessarius si officio suo præclare satisfacere studeat, & Spiritus Sanctus ante Confessionem ardentè imploret, sibi aliquo modo explicare possit illam Christi promissionem: cum steteritis, & potius sederitis) ante Reges & Præsides (& vestros Pœnitentes) nolite cogitare, quid loquamini: ego enim dabo vobis os & sapientiam, cui non poterunt contradicere omnes adversarij vestri: & Pœnitentes, ut hac ratione verificetur, quod Propheta dixit: qui separaverit pretiosum à vili (id est, peccatum à peccato) quasi os meum erit; nihilominus tamen

DEUS etiam humanam cooperationem & diligentiam requirit, ideo ut Confessarii incipientes formulas aliquas habeant harum adhortationum, placet illis aliquas tum communes pro quovis tempore, tum speciales pro certis festis & statibus huc ponere.

PRAXIS VARIARUM ADHORTATIONUM.

Adhortatio peccatoris inveterati pro prima vice.

Perdilecte Fili, agamus gratias amantissimo Redemptori nostro, quod per infinitam misericordiam suam iterum à peccatis nostris, imò & ab ipso inferno liberare te dignatus sit; sicut ergo tibi cum Maria Magdalena remissa sunt peccata multa, ita deinceps cum illa multum etiam diligere stude: dilige autem non verbo & lingua, sed opere & veritate, id est, per exactam mandatorum illius observationem: dic adeo cum S. David: Juravi & statui custodire judicia justitiæ tuæ. Speciatim autem stude vitio ebrietatis eradicando, utpote per quod in tam manifestum periculum damnationis præcipitaris. Nam perpende, fili mi, quid tecum actum foret, si, quod facile fieri poterat, in ebrietate occisus fuisses, aut alia ratione mortem obijsses? Alii fili mi, noli prodigere salutem tuam tam caro pretio comparatam, sed audi potius consilium Apostoli dicentis: Fratres, sobrii estote, & vigilate, quia Adversarius vester Diabolus circuit quærens, quem devoret, maxime in ebrietate, ubi certior est de cibo jam parato. Sequere ergo consilium hoc, Fili mi, ut, dum hic per momentum abstinēs à vili potu, merearis æternum inebriari ubertate Domini DEI, & torrente voluptatis potari. Ita quidem tibi ex animo voveo, precorque. Vale, & DEUM pro me ora.

Alia ejusdem Personæ.

Dilecte Fili, bene egisti, dum, sicut cum prodigo filio peccasti, ita etiam cum eodem à Patre tuo cælesti veniam prostratus petijsti. Superest proinde, ut te pro tali gratia gratum exhibeas, & deinceps Patri tuo amantissimo tanto constantius